

Līga Saulīte

Publicēts: 17.12.2024.

Ziemas peldētāja Līga Saulīte: "Es arī gribu, lai man pasaule aplaudē"

Interviju autors
Jānis Pārums

Novembrī notikušajā Latvijas čempionātā ziemas peldēšanā vecākā dalībniece bija 81 gadu vecā garciemiete Līga Saulīte. Viņa piedalījies sešos pasaules čempionātos un 2025. gadā cer aizbraukt arī uz septīto.

Iepazīšanās ar ziemas peldēšanu un vārtīšanās sniegā

Līgas aizraušanās ar ziemas peldēšanu aizsākusies pirms vairāk nekā 30 gadiem. Jaunībā Līga Saulīte labā līmenī nodarbojusies ar vieglatlētiķi (skrējusi, nodarbojusies ar tāllēkšanu), startējusi arī sacensībās Padomju Savienībā, bet ar ziemas peldēšanu sākusi nodarboties pēc kāda atgadījuma pludmalē.

"Redzēju Vecākos, kā onkulītis ar tantīti iet pa aizsalušu jūru, bet mēs slēpotāji brīnāmies – ko nu viņi darīs. Viņiem labu no krasta bija āliņģis ar vāku izveidots. Nogērbjas pliki un kāpj iekšā. Man toreiz iekšēji bija jocīga sajūta, ka es arī tā gribu. Līdz tam biju peldējusi līdz septembra beigām, bet ne gada aukstajā periodā. Pateicu vīram par savu ieceri, bet viņš sajūsmā nebija," atzīst Līga.

Jau daudzus gadus Līgas vīrs ir mūžībā, taču viņa atceras savu dzīvesbiedru ar gaišām atmiņām, atklājot arī kādu amizantu

gadījumā: "Viņš bija astoņus gadus par mani vecāks, izdarīgs, prata mašīnas labot, elektrību, vienmēr palīdzēja kaimiņiem. Mums ar vīru bija norunāts – tiklīdz uzsniegs snieg, astoņos vakarā viņam jābūt mājās un jārok mani sniegā. Viņš saka – jā, to es protu. Jau pirmajā vakarā kaimiņam elektrība bija jālabo, bet glāzīti iedzert nav laika, jo ir jau astoņi. Viņš saka kaimiņam: "Man jāiet Līgu sniegā rakt". Kaimiņš apjuka, bet uzzinājis, ka kaimiņiene sniegā gulšoties plika, atjokoja, ja jāiet skatīties. Iegūlos sniegā, vīrs ar sniega lāpstu mani apraka, bet tā sajūta – tik brīnišķīga. Tagad, ejot laukā no ūdens, man nav auksti. Neatceros, kā bija sākumā (*smejas*), bet tagad nav auksti."

Viņa norāda, ka ziemas peldēšana un gremdēšanās ūdenī esot divas pilnīgi atšķirīgas lietas un uzsver, ka šādas aktivitātes neatbalsta: "Nedrīkst tupēt. Ūdenī noteikti ir jākustas. Organismam vajag kustību."

Mūžībā Līgas vīrs devās 1999. gadā, kad jaunākajam dēlam bija tikai 10 gadi, bet vecākajam – 16. Tagad jau pieaugušie dēli ir Līgas lielākais atbalsts sacensībās un mammai līdzī jūta arī novembra beigās notikušajā Latvijas čempionātā ziemas peldēšanā. Līgas vecākais dēls Jānis strādā drukas uzņēmumā, bet jaunākais Matīss nodarbojas ar industriālo alpīnismu. Šī gada aprīlī pasaulē lielākajā airēšanas maratonā Vehandu upē Igaunijā Jānis veicis 100 kilometru distanci, bet oktobrī pamēģinājis arī ziemas peldēšanu.

Līgas dzimtā puse ir Torņkalns, Rīgā, bet lielāko daļu dzīves viņa pavadījusi tieši Garciemā, kur sākotnēji māja tikusi īrēta. Kādu laika posmu dzīvots arī Valmierā.

Ar dziesmu pasaules čempionāta atklāšanas parādē

Reiz braucot uz Bulduru pludmali Līgu vilcienā atpazinis Latvijas ziemas peldētāju kustības aizsācējs Evalds Liepiņš, kurš noprasījis, vai tad vieglatlēti prot peldēt. Līga atbildējusi, ka neprot gan, bet mēģināšot. Kad 2000.gadā Somijā tika organizēts pirmais pasaules čempionāts ziemas peldēšanā, Liepiņš uztāja, ka Latvijai noteikti jāpiedalās. Apkārtējie sacīja, ka Līgai noteikti jāizraujas no bēdām, ko radījusi vīra nāve, tāpēc arī jābrauc uz pasaules čempionātu, taču līdzekļu tam nebija. Par laimi Līga ar vīru audzējuši klūgas, ko varēja pārdot.

"Ja ir klūgas, turklāt samizotas un saēvelētas – tā arī laba lieta. Par saņemto naudu varēja aizbraukt uz pasaules čempionātu, un pat pāri vēl palika," viņa norāda.

Līga smejas, ka pasaules čempionātā pirmoreiz nācies peldēt 25 metrus uz ātrumu: "Es pat nezināju, kā tai āra baseinā var iekāpt. Helsinkos bija cilvēku jūra. Vēlāk čempionāti notika katru otro gadu. Somija rīkoja čempionātu arī aiz polārā loka. Tas bija ļoti interesanti. Šoferim vajadzēja braukt vairāk nekā 1000 kilometrus. Ko gan pa to laiku darīt? Protams, mēs dziedājām."

Viens no Līgas hobijiem ir adīšana, tāpēc viņa visiem Latvijas izlases dalībniekiem uzadīja sarkanbaltsarkanās cepures. Parādē, kas norisinājās nākamajā rītā, piedalījās 18 valstu komandas, bet visspilgtāk sevi apliecināja Latvija.

"Teicu pārējiem – tagad mēs iesim un dziedāsim "Mirdzot šķēpiem zeltsaules staros". Jūs nevarat iedomāties, kas tur notika! Kas par emocijām! Pilnajās tribīnēs visi cēlās kājās un aplaudēja. Nodziedājām visus četrus pantus. Visas pārējās delegācijas gāja klusēdamas, bet mēs – ar dziesmu. "

Lai pasaule aplaudē

Vēlāk viņas dalību pasaules čempionātos atbalstīja Carnikavas novada dome, kam peldētāja ir pateicīga ne tikai par finansiālo atbalstu, bet arī augsto novērtējumu – Līga vairākkārt tika sumināta "Sporta laureātā", turklāt pēdējā reizē – Tautas nama "Ozolaine" zālē skanot nerimstošiem aplausiem. Ziemas peldētāja startējusi arī pasaules čempionātos, kas norisinājās Slovēnijā un Lielbritānijā. Londonā Latvijas komandu "Daugavas vanagi" sagaidīja ar rozēm.

2022. gadā pasaules čempionāts notika kaimiņvalstī Igaunijā, tomēr Līga uz to nedei, ko tagad nedaudz nožēlo, jo, visticamāk, tur kāptu uz goda pjedestāla augstākā pakāpiena. Viņa atklāj, ka kādā no pasaules čempionātiem, kas norisinājās Somijā, kāda astoņdesmitgadniece bijusi vienīgā dalībiece savā grupā, tādējādi līdzjutēji viņu ļoti atbalstījuši.

"Reiz mani intervējusi kāda žurnāliste, kas uzdevusi jautājumu, cik ilgi es plānoju peldēt. Atbildēju, ka vismaz līdz astoņdesmit gadiem. Kāpēc? Es arī gribu, lai man pasaule aplaudē," savas sapņus neslēpj garciemiete. Iespējams, ka pasaule viņai varētu aplaudēt jau 2025.gadā, kad pasaules čempionāts notiks Lietuvā.

Jūrā kāds pasargāja...

Līga Saulīte joprojām ne tikai peld, bet arī aktīvi kustas. Viņa ir pārliecināta, ka tieši kustība ir tas, kas viņai palīdz saglabāt veselību, turklāt Līgai nekad nav sāpējusi mugura, par ko bieži vien cilvēki viņas vecumā sūdzas. Viņas ikdienas rituāls sākas ar noskalošanos ūdenī, kas, neatkarīgi no gadalaika, ir piecus grādus vēss. Vēlāk seko vingrošana un pastaigas Piejūras dabas parkā. Protams, neiztiek bez dziedāšanas. Sestdienās Līga ar vecāko dēlu brauc peldēt uz Ķīšezeru, jo jūrā pēc kāda nopietna atgadījuma vairs nepeldot.

"Virs vienmēr esot teicis, ka jūrā vienai nevajagot iet. Reiz es no jūras netiku ārā, daudz netrūka, lai es tur būtu arī palikusi. Man tur Dievs sūtīja ziņu, kā jāuzvedas. Vairs, ja ir viļņi, jūrā neeju. Toreiz iepeldēju dziļumā, peldēju atpakaļ, no krasta nebiju tālu, bet nekādi netiku ārā – visu laiku vilnis rāva atpakaļ. Man no augšas kāds pateica – nepeldi uz krastu, peldi paralēli tam. Es jau pati to nezināju, ka tieši tā jādara," atzīst peldētāja.

Līga atceras arī amizantu gadījumu, ko piedzīvojusi laikā, kad vēl peldējusi jūrā. "Vienu dienu aizslēpoju līdz jūrai, līdzī paņēmusi divi. Jūra vaļā! Nogērbos, iebrienu jūrā, diviļi apsienu ap galvu un peldu – 50 vēzienus turp un atpakaļ. Pēc tam sadzirdu, ka pludmalē kaut kāda čala. Izrādās, atbraukuši slēpotāji, ierauga – slēpes, zābaki, bikses un pat krūšturis ir, bet pašas slēpotājas nav. Aizgāja meklēt rumpi. Beigās redz, ka brienu laukā no jūras. Viņi man piekodināja nākamreiz atstāt vismaz zīmīti: "Es peldu" (*smejas*).

Dziedē sevi dziedādama

Novembra beigās notikušajā Latvijas čempionātā Līga bija vecākā dalībiece, uzvarot savā vecuma grupā. Viņa gan atzīst, ka šajā vecumā konkurences Latvijā īsti nav, jo vienaudži, kas arī varētu nodarboties ar ziemas peldēšanu, to nedara.

Liepājā Latvijas čempionāts nenotika pirmoreiz. Kurzemieki valsts meistarsacīkstes organizēja arī 2018. gadā, taču Līga tajās nepiedalījās, lai arī bija aizbraukusi. Svītru dalībai pārvilka neveiksmīgs kritiens.

"Man togad bija tāda grupa, ka tikai jānopeld un medaļa ir garantēta. Devāmiēs apskatīt āliņģi. Jau biju uzvilkusi peldkostīmu, gatava startam. Tad pēkšņi man paslīdēja kāja un nokritu. Piecelties nevaru. Ātrās palīdzības darbinieks man arī teica, lai nemaz nemēģinu celties, viņi visu nokārtos. Iecēla mani mašīnā un aizveda uz slimnīcu. Tikai fonā dzirdēju, ka informators atklāšanas parādē saka: "Domāsim labas domas par Līgu Saulīti". Par laimi gūža bija tikai ieplīsusī, lai gan varēja būt arī nopietnāk. Vēlāk tika veikta operācija," viņa atklāj, norādot, ka arī slimnīcā centusies uzturēt možu garu ar dziesmām – būtībā gan dziedējusi sevi, gan radījusi pozitīvu noskaņojumu slimnīcas personālam un pacientiem.

Gribētu, lai seniori būtu aktīvāki

Viens no Līgas mērķiem ir iekustināt novada seniorus, kas viņasprāt nav tik aktīvi, cik tiem vajadzētu būt. Viņa atklāj, ka ir mēģinājusi uzrunāt vecākās paaudzes garciemiešus, taču atsaucies tikai viens cilvēks: "Tas bija mulķīgi – pirms kādiem pieciem, sešiem gadiem ieliku veikalā uzsaukumu – septiņos no rīta pulcējamies pludmalē uz vingrošanu. Biju domājusi, iemācīšu senioriem vienkāršus, vieglus un efektīvus vingrinājumus. Atnāca maz cilvēku."

Goda pjedestāli un izcīnītas medaļas Līgai Saulītei nav nekas neparasts, jo jaunībā, startēdama vieglatlētikā, arī izcīnījusi godalgotas vietas, tomēr ziemas peldētāja atzīst, ka tagad sajūtas ir pavisam citas.

"Kad sauc uz apbalvošanu, tas ir daudz savādāk nekā jaunībā. Un ļoti liela nozīme ir tam, ka dēli redz, ka mammu godina,. Piemēram, Liepājā līdzī bija abi dēli, lai gan Jānim tepat mājā daudz darbi darāmi. Tas bija lieliski," viņa atzīst.

<https://www.adazunovads.lv/lv/cilveki-novada-katalogs/liga-saulite>

